

AANVULLINGEN HABITATTOETS

Locatie: Herontwikkelingsplannen Zeehospitium
in Katwijk aan Zee

Opdrachtgever: Vorm Ontwikkeling BV
Postbus 16
3350 AA PAPENDRECHT

Contactpersoon: De heer P. Klink
Telefoonnummer: +31 (0)78 642 15 00

Uw kenmerk:

Uitgevoerd door: Koenders & Partners adviseurs en procesmanagers bv

Telefoonnummer: +31 (0)348 47 80 50

Projectnummer: 100088

Projectleider: Mevrouw M. de Voogd

Paraaf:

Versie: Definitief

Datum: 11 februari 2010

Vrijgave: De heer G. de Redelijkheid

Paraaf:

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING.....	2
	1.1 Aanleiding.....	2
	1.2 Doelstelling	2
2	WETTELIJK KADER.....	3
	2.1 Natuurbeschermingswet	3
	2.2 Flora- en faunawet	3
3	MEIJENDEL & BERKHEIDE.....	4
	3.1 Habitatrichtlijn.....	4
	3.2 Beschermd Natuurmonument	5
4	TEKORTKOMINGEN.....	7
5	AANVULLINGEN.....	8
	5.1 Effecten op het Beschermd Natuurmonument.....	8
	5.2 Landschappelijke inpassing	13
	5.3 Uitvoerbaarheidstoets	14
	5.4 Meervleermuis.....	14
6	CONCLUSIE	16
7	LITERATUUROPGAVE.....	18

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Aan de zuidkant van Katwijk aan Zee ligt het voormalig 'Rijnlands Zeehospitium', waar mensen met een meervoudige en enkelvoudige handicap wonen, werken, recreëren etc. Een deel van de bewoners woont grotendeels zelfstandig op het terrein en is enkel voor wonen en werken aangewezen op het Zeehospitium. Een ander deel van de bewoners behoeft permanente zorg en is ook voor medische en huishoudelijke hulp afhankelijk van de instelling. Stichting 'Het Raamwerk' heeft plannen voor de herontwikkeling van de gebouwen, mede vanwege de verouderde woonvoorzieningen. Door de Inspectie voor de Gezondheidszorg is al in 1997 geconcludeerd dat de accommodaties niet meer aan de gestelde eisen en normen voldoen.

De voorgenomen herontwikkeling omvat onder andere de verbouwing van het monumentale hoofdgebouw tot appartementen, het bouwen van 4 woontorens van 6 verdiepingen, het bouwen van cliëntenwoningen (groepswohnungen) en werkpaviljoens verspreid over het terrein en het creëren van een centraal gelegen 'plaza'. Rondom en aan het 'plaza' worden sociale en medische voorzieningen gesitueerd, zoals huisartsen, kinderdagverblijf, fysiotherapeut en horeca. Van deze voorzieningen kunnen ook de (niet-gehandicapte) bewoners van Katwijk gebruik maken en zodoende wordt het 'plaza' een sociale ontmoetingsplek. Een deel van de nieuwe woningen is bestemd voor niet-gehandicapte bewoners in het kader van omgekeerde reïntegratie.

Nabij het plangebied (circa 300 meter) ligt het Natura 2000-gebied "Meijndel & Berkheide", waardoor de mogelijke effecten van het voorgenomen plan op de instandhoudingsdoelstellingen en de aanwezige kwalificerende habitats en soorten in het Natura 2000-gebied moeten worden onderzocht. Een deel van het Natura 2000-gebied is tevens aangewezen als Beschermd Natuurmonument (Berkheide).

Het Natuur-Wetenschappelijk Centrum (NWC) heeft in 2009 een habitattoets (oriëntatiefase)¹ opgesteld met betrekking tot de voorgenomen herontwikkeling van het voormalig 'Rijnlands Zeehospitium' door Het Raamwerk. Eerder heeft het NWC al een oriënterend ecologische rapport² opgesteld over de aanwezige natuurwaarden op het terrein.

1.2 Doelstelling

De habitattoets is bijgevoegd als onderdeel van het 'Ontwerp van het bestemmingsplan Zeehospitium fase 1b', dat op 14 oktober 2009 is ingediend bij de gemeente Katwijk. Na een ingezonden zienswijze door de provincie Zuid-Holland, die onder meer enkele tekortkomingen ten aanzien van deze habitattoets betrof, heeft het NWC de habitattoets aangepast. De provincie Zuid-Holland heeft hierop op 13 januari 2010 een memo opgesteld, waarin zij de nog bestaande tekortkomingen in de (verbeterde) habitattoets toelichten³. Deze zijn toegelicht in hoofdstuk 4.

Het doel van deze rapportage is om de door de provincie geconstateerde tekortkomingen in de (verbeterde) habitattoets van NWC aan te vullen. Deze rapportage dient dan ook in combinatie te worden gelezen met de habitattoets van het NWC. Tezamen vormen zij een compleet beeld van de effecten op de beschermde waarden en soorten in het nabijgelegen Natura 2000-gebied.

¹ Effecten van de herontwikkelingsplannen op het terrein van het Zeehospitium te Katwijk aan Zee op het Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide – habitattoets oriëntatiefase. Natuur-Wetenschappelijk Centrum, april 2009

² Effecten van de herontwikkelingsplannen op het terrein van het 'Rijnlands Zeehospitium' te Katwijk aan Zee in het kader van de natuurwetgeving. Natuur-Wetenschappelijk Centrum, oktober 2008

³ Memo Provincie Zuid-Holland, directie Omgevingsdiensten, Afdeling vergunningen. Mevrouw M.J. Vonk, onderwerp; bestemmingsplan Zeehospitium fase 1b, 13 januari 2010

2 WETTELIJK KADER

2.1 Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet 1998 is sinds oktober 2005 van kracht en implementeert onder andere de Europese Vogelrichtlijn en de Europese Habitatrichtlijn. Gebieden die worden beschermd in het kader van de Vogel- en/of Habitatrichtlijn vormen tezamen het Natura 2000-netwerk in Nederland. De Natura 2000-gebieden vormen de basis voor het behoud en herstel van de biodiversiteit in Europa. De Natura 2000-gebieden herbergen soorten en habitats die op Europees niveau van belang zijn, door bijvoorbeeld de functie als schakel van internationale trekroutes van vogels. Voor ieder Natura 2000-gebied is een aanwijzingsbesluit opgesteld, waarin omschreven staat voor welke kwalificerende natuurwaarden (habitats en/of soorten) het betreffende gebied is aangewezen. Tevens staan in het aanwijzingsbesluit de instandhoudingsdoelstellingen omschreven.

Onderdeel van de Nederlandse Natura 2000-gebieden zijn de gebieden die zijn aangewezen als Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Voor plannen en projecten die nadelige effecten kunnen hebben op een Natura 2000-gebied, dienen de effecten op de kwalificerende natuurwaarden te worden onderzocht in de zogenaamde Habitattoets. In de habitattoets in de oriëntatiefase (ook wel 'voortoets' genoemd) wordt geconcludeerd óf een plan negatieve effecten heeft en of deze effecten mogelijk (significant) negatief zijn. In dat laatste geval dient een vergunning op de Natuurbeschermingswet te worden aangevraagd via danwel een 'verstorings- en verslechteringstoets' (bij negatieve effecten) of een 'passende beoordeling' (bij significant negatieve effecten).

2.2 Flora- en faunawet

Sinds april 2002 regelt de Flora- en faunawet de bescherming van alle in het wild levende, inheemse plant- en diersoorten in Nederland. De Flora- en faunawet vervangt daarmee de Vogelwet (1936), de Jachtwet en de soortenbescherming uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn.

Indien voorgenomen plannen negatieve effecten hebben op beschermde plant- en diersoorten binnen het plangebied, dient hiervoor een ontheffing op de Flora- en faunawet te worden aangevraagd. Alle inheemse vogelsoorten zijn daarnaast extra beschermd: voor (mogelijke) verstoring of schade toegebracht aan broedende vogels kan geen ontheffing worden aangevraagd. Werkzaamheden waarbij broedvogels worden verstoord of aangetast, mogen derhalve niet worden uitgevoerd.

Naast de verboden voorziet de Flora- en faunawet ook in de zorgplicht (artikel 12), die geldt voor alle inheemse soorten, ongeacht beschermingsstatus of eventueel verleende ontheffingen. De zorgplicht betekent dat iedereen handelingen, waarvan men weet dat ze negatieve gevolgen hebben, achterwege dient te laten, voor zover dit redelijkerwijs gevergd kan worden.

3 MEIJENDEL & BERKHEIDE

3.1 Habitatrichtlijn

Het Natura 2000-gebied “Meijendel & Berkheide” is aangemeld als Habitatrichtlijngebied, maar nog in procedure om aangewezen te worden. De instandhoudingsdoelstellingen zijn reeds wel bekend.

Meijendel & Berkheide is 2.849 ha groot en bestaat uit een brede duinstrook tussen Den Haag en Katwijk. Het is een gevarieerd en uitgestrekt, kalkrijk duinlandschap, dat reliëfrijk en landschappelijk zeer afwisselend is. Het zuidelijke deelgebied Meijendel is een relatief laag gelegen gebied met grote uitgestoven duinvlakten, dat in het zuidelijk deel minder reliëfrijk is. In het noordelijke deelgebied Berkheide liep het zand vast in de oorspronkelijk natte stroombedding van de oude Rijn. Het is gevormd door overstuiving van oude duinen, waardoor het een relatief hooggelegen duinmassief is. Hier is de kweldruk dan ook groter dan in Meijendel. Het landschap heeft een kenmerkende opbouw van evenwijdige duinenrijen met opeenvolgende hoge paraboolduinen en moerassige laagten met struweel, waarin grote valleien liggen zoals Kijfhoek, Bierlap en de vallei Meijendel. Dit zijn duinakkers die nu vooral uit bos bestaan; het gebied kent dan ook een aantal goed ontwikkelde bostypen. Plaatselijk, zoals in de Libellenvallei, komen soortenrijke duinvalleibegroeiingen voor. Na grootschalig herstel van een aantal valleien bij de Wassenaarse Slag breiden deze begroeiingen zich uit. In Berkheide is, met name in de buurt van Katwijk, een groot areaal goed ontwikkeld kalkrijk duingrasland aanwezig, ontstaan door het eeuwenlange menselijke gebruik van het zogenaamde zeedorpenlandschap^{4,5}.

De beschermde habitattypen en –soorten en hun doelen zijn als volgt weergegeven in het ontwerpbesluit:

Beschermd habitat		Doel
H2120	Wandelende duinen op de strandwal met <i>Ammophila arenaria</i> (“witte duinen”)	Behoud oppervlakte Verbetering kwaliteit
H2130	Vastgelegde kustduinen met kruidvegetatie (“grijze duinen”)	Uitbreiding oppervlakte Verbetering kwaliteit van subtype A (kalkrijk) en subtype B (kalkarm)
H2160	Duinen met <i>Hippophaë rhamnoides</i>	Behoud oppervlakte Behoud kwaliteit
H2180	Beboste duinen van het Atlantische, continentale en boreale gebied	Behoud oppervlakte droge duinbossen (subtype A) Verbetering kwaliteit vochtige duinbossen (subtype B) en duinbossen in binnenduinstrand (subtype C)
H2190	Vochtige duinvalleien	Uitbreiding oppervlakte Verbetering kwaliteit
Beschermd soort		Doel
H1014	Nauwe korfslak	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie
H1318	Meervleermuis	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie
Complementaire soort		Doel
H1042	Gevlekte witsnuitlibel	Uitbreiding omvang en verbetering kwaliteit leefgebied voor vestiging populatie

⁴ Europese Natuur in Nederland. Natura 2000-gebieden van Zee en Kust (deel 3). Redactie J.A. Janssen en J.H.J. Schaminée, KNNV Uitgeverij, Zeist, 2009

⁵ <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx?subj=n2k&groep=9&id=n2k97>

3.2 Beschermd Natuurmonument

Het gebied Berkheide is tevens (deels) aangewezen als Beschermd Natuurmonument en Staatsnatuurmonument. Bij de inwerkingtreding van de Natuurbeschermingswet in 1998 is dit onderscheid komen te vervallen en worden beiden nu Beschermd Natuurmonument genoemd. De begrenzing van het Beschermd Natuurmonument valt geheel binnen het Natura 2000-gebied Meijendel en Berkheide.

Bij de definitieve aanwijzing van het Natura 2000-gebied zal de status van Beschermd Natuurmonument komen te vervallen, waarbij de doelstellingen van het oorspronkelijke Beschermd Natuurmonument worden opgenomen in de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied.

Berkheide is aangewezen als Beschermd Natuurmonument vanwege zijn natuurschoon en natuurwetenschappelijke betekenis. Het gebied is van internationale betekenis als kustgebied door de bijzondere combinatie van milieufactoren. Door deze combinatie van milieufactoren is een grote variëteit aan ecotopen ontstaan, waarvan de onderdelen in biologisch, ecologisch, geomorfologisch en hydrologisch opzicht een samenhangend geheel vormen. Het natuurmonument is een karakteristiek voorbeeld van het Nederlands duinlandschap, dat is in de loop van de eeuwen is ontstaan als gevolg van een combinatie van menselijk handelen en natuurlijke factoren (het zgn. zeedorpenlandschap). Tevens komen in het gebied minder algemene planten(-gemeenschappen) en zeldzame amfibieën voor en is het gebied van belang als broed-, rust-, foerageer- en doortrekgebied voor vogels, waaronder zeldzame soorten. Daarbij komt dat het gebied door zijn relatieve ongereptheid, extensieve beheer en rust van betekenis is voor de natuur ^(6,7)

In de aanwijzingen van het Beschermd - en Staatsnatuurmonument wordt een uitgebreide beschrijving van de (beschermd) natuurwaarden gegeven. Deze kunnen als volgt worden samengevat:

- Soortenrijke duinvegetaties, inclusief, de typerende soorten, zoals
 - Buitenste duinenrij
 - Stuifduinvegetaties
 - Zeedorpenlandschap
 - Duingraslanden
 - Kalkgraslanden
 - Grasland op pas ontkalkte bodems
 - Voedselrijke graslanden op voormalige akkers
 - Graslanden van verstoorde milieus
 - Noordhelling-vegetaties
 - Duinroosvlakten
 - Verstoringvegetaties langs paden en vergraven terreinen
 - Bosranden en struwelen
 - Gevarieerde struwelen in beschutting van zeereep
 - Ligusterstruwelen in open duingebied
 - Soortenarme duindoornstruwelen
 - Noordhelling-struwelen met wilde liguster en kamperfoelie
 - Meidoornstruwelen
- Infiltratieplassen
- Voedselarme en voedselrijke kwelzones
- Rijke broedvogelbevolking van open water, moerassen, struwelen, bossen en duingrasland

⁶ Toewijzing Berkheide als Beschermd Natuurmonument, Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Directie Natuur-, Milieu- en Faunabeheer, kenmerk NMF-90-4451, 12 april 1990

⁷ Toewijzing Berkheide als Staatsnatuurmonument, Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Directie Natuur, Bos, Landschap en Fauna, kenmerk NBLF-92-3271, 12 mei 1992

- Rust- en foerageergebied voor trekvogels en wintergasten
- Algemene tot zeldzame amfibieën en reptielen
- Belangrijke schakel in trekroute van vlinders
- Soortenrijk aan insecten, met name slakken
- Algemene tot zeldzame zoogdiersoorten

4 TEKORTKOMINGEN

De Provincie Zuid-Holland heeft een aantal tekortkoming geconstateerd in de (verbeterde) habitattoets, die in deze rapportage worden aangevuld en onderbouwd. De tekortkomingen worden hieronder per opmerking kort besproken.

Effecten op natuurwaarden in Beschermd Natuurmonument

In de rapportage “Effecten als gevolg van de herontwikkelingsplannen op het terrein van het ‘Rijnlands Zeehospitium’ te Katwijk aan Zee in het kader van de natuurwetgeving” wordt aangegeven dat in het plangebied onder andere graspieper, nachtegaal en roodborsttapuit tot broeden zijn gekomen. Conform de Flora- en faunawet moeten deze vogels in het broedseizoen worden ontzien. De effecten als gevolg van de voorgenomen activiteiten op deze soorten ontbreken echter in de habitattoets.

In de habitattoets worden behoudens het aspect ‘natuurschoon’ niet ingegaan op effecten van het project ten aanzien van de natuurwetenschappelijke betekenis van het beschermd gebied.

Landschappelijke inpassingstoets

In de habitattoets wordt aangegeven dat het gevarieerde landschap met bos, struweel, open duin en water het gebied een grote belevingswaarde heeft voor de mens. Er wordt gesteld dat een gebouw met woontoren daarop echter geen directe inbreuk doet. De onderbouwing hiertoe ontbreekt echter. De provincie adviseert om aan de hand van een landschappelijke inpassingstoets dit nader te onderzoeken.

Uitvoerbaarheidstoets

De provincie schrijft in haar memo: “Om te voldoen aan artikel 19j van de Natuurbeschermingswet moeten bovengenoemde onvolkomenheden in de toetsing worden meegenomen. Hierbij is het van groot belang alle aspecten van het project te belichten. Voorts moet ook een uitvoerbaarheidstoets op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening worden uitgevoerd om te bepalen of een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet kan worden verleend.”

Meervleermuis

In het Natura 2000-gebied bevinden zich belangrijke overwinterobjecten van de meervleermuis, die is opgenomen in bijlagen II en IV van de Habitatrichtlijn. De overwinterplaatsen liggen 1500 tot 2000 meter verwijderd van het plangebied. Zodoende zullen er geen effecten optreden als gevolg van het project door licht en geluid tijdens de winterslaap. Gedurende de zomerperiode komen er geen meervleermuizen voor in het plangebied. Er ontbreekt in de toets echter nog informatie over effecten van het project ten aanzien van foerageerroutes van de meervleermuis.

5 AANVULLINGEN

5.1 Effecten op het Beschermd Natuurmonument

Het gebied Berkheide is in 1990 en 1992 door LNV aangewezen als respectievelijk Beschermd Natuurmonument en Staatsnatuurmonument. Het onderscheid tussen Beschermd Natuurmonument en Staatsmonument is inmiddels verdwenen; het gehele gebied wordt nu aangeduid als Beschermd Natuurmonument. In 2000 is het hele gebied 'Meijendel & Berkheide' aangemeld als Habitatrichtlijn-gebied en deze aanwijzing wordt waarschijnlijk in 2010 definitief. De bescherming van het Natura 2000-gebied is geregeld in de Natuurbeschermingwet. De individuele soortenbescherming binnen het plangebied is geregeld in de Flora- en Faunawet.

Voor zover er beschermde soorten binnen het plangebied aanwezig zijn, worden deze soorten beschermd door de Flora- en Faunawet. Voor het betreffende plangebied is reeds een ontheffing op deze wet afgegeven door het Ministerie van LNV (FF/75C/2008/0564a, 13 mei 2009).

Omdat het plangebied nabij een Beschermd Natuurmonument ligt, dienen de effecten van de voorgenomen plannen op de beschermde natuurwaarden in het Beschermd Natuurmonument te worden onderzocht. De beschermde natuurwaarden zijn samengevat in paragraaf 3.2. Effecten kunnen worden beschreven aan de hand van de volgende effecttypen: versnippering, vernietiging, verdroging, verzuring, vermessing en verstoring (door licht, geluid, mensen en recreatie). Sommige effecttypen zijn direct, en andere indirect, te relateren aan de bouwfase van het project, het toekomstig gebruik van het plangebied en aan een eventuele toename van recreatief gebruik van het Beschermd Natuurmonument als gevolg van het toekomstige gebruik. De beoordelingscriteria voor de effecten zijn: grootte van de populaties, oppervlakte van de habitats en kwaliteit van de habitats.

5.1.1 Effecten van de bouwfase van het project

Het plangebied ligt op enige afstand van het Beschermd Natuurmonument/ Natura 2000-gebied en de geplande bouwwerkzaamheden blijven beperkt tot binnen de grenzen van het plangebied. In de habitattoets staat reeds beschreven dat er geen onttrekking van grondwater plaats zal vinden in het plangebied. De effecten van licht, geluid en trillingen worden verondersteld nihil te zijn vanwege de afstand van het plangebied tot het Beschermd Natuurmonument.

Effecten op natuurwaarden uit Habitatrichtlijn

De kwalificerende habitattypen en soorten, die in het Natura 2000-gebied voorkomen, zullen geen nadelige effecten ondervinden van de bouwfase van de herontwikkeling. De voorgenomen bouwactiviteiten hebben geen versnippering of vernietiging van beschermde habitattypen tot gevolg, omdat de bouwactiviteiten zich beperken tot de grenzen van het plangebied. Het meeste beschermde habitats zijn echter wel gevoelig voor verdroging. Er wordt geen effect van verdroging verwacht op de beschermde habitattypen, omdat er geen grondwater onttrokken zal worden op het terrein van het Zeehospitium ten bate van de bouw.

De meervleermuis zoekt prooien boven open water en natte weilanden. In het plangebied zijn geen verblijfplaatsen en jachtgebied van de meervleermuis aanwezig. De geplande bouwactiviteiten beperken zich tot de grenzen van het plangebied en hebben zodoende geen effect op open water of de grondwaterstand in het Beschermd Natuurmonument. Tevens hebben ze geen versnippering of vernietiging van jachtgebied van de meervleermuis tot gevolg. In de habitattoets worden reeds verklaard dat "ook tijdens bouwfase worden geen (tijdelijke) significante effecten van licht, geluid en trillingen op de meervleermuis in het Natura 2000-gebied Meijendel & Berkheide verwacht, omdat verlichting gedurende de nacht tijdens de bouwfase afgeschermd of gedoofd zal worden en effecten van trillingen of geluid over een afstand van 1,5 tot 2 kilometer verwaarloosbaar worden geacht."

De Nauwe korfslak en de Gevlekte witsnuitlibel zijn afhankelijk van vochtige habitats. De voorgenomen bouwactiviteiten hebben geen effect op dit habitat, want er vindt geen verdroging, versnippering of vernietiging plaats.

Effecten op natuurwaarden in het Beschermd Natuurmonument

In de aanwijzing van het Beschermd Natuurmonument worden een groot aantal te beschermen habitats en plant- en diersoorten genoemd. Een aantal daarvan worden ook vanuit de Habitatrictlijn beschermd. De effecten op deze habitattypen en –soorten worden in de habitattoets en elders in deze paragraaf beschreven. Daarnaast worden tevens ecotopen, niches en enkele minder algemene tot zeldzame diersoorten in de aanwijzing genoemd, zoals rustgebieden voor trekvogels, trekroute voor vlinders en waterspitsmuis en rugstreepad.

De bouwactiviteiten ten bate van het Zeehospitium beperken zich tot de grenzen van het plangebied en hebben geen versnippering of vernietiging van de habitats en ecotopen tot gevolg, noch directe negatieve effecten op de soorten. Ook verdroging van geschikt habitat voor beschermde soorten als vochtige duinvalleien, infiltratieplassen en kwelzones is niet aan de orde, omdat er geen grondwateronttrekking plaatsvindt in het plangebied. Mits 's nachts eventuele bouwlampen uitstaan, zullen de bouwactiviteiten geen effect hebben op het oriëntatievermogen van (trek)vogels en (trek)vlinders. Verder zullen de bouwactiviteiten geen effect hebben op vogels of vlinders in het Beschermd Natuurmonument.

Effecten op natuurwaarden binnen het plangebied

In de rapportage "Effecten als gevolg van de herontwikkelingsplannen op het terrein van het 'Rijnlands Zeehospitium' te Katwijk aan Zee in het kader van de natuurwetgeving" wordt aangegeven dat in het plangebied onder andere graspieper, nachtegaal en roodborsttapuit tot broeden zijn gekomen. De bescherming van deze soorten binnen het plangebied (en dus buiten het Beschermd Natuurmonument/Natura 2000-gebied) wordt geregeld via de Flora- en faunawet.

Door de bouwwerkzaamheden moeten mogelijk een klein aantal standplaatsen van de blauwe zeedistel verdwijnen. Ook kunnen vaste verblijfplaatsen van de rugstreepad en zandhagedis worden verstoord en vernietigd door de bouw en het bouwverkeer. Voor de negatieve effecten van de bouwfase op de soorten blauwe zeedistel, rugstreepad en zandhagedis, is reeds een ontheffing verkregen in 2009. Aan deze ontheffing zijn voorwaarden verbonden, waaronder de werkzaamheden plaats dienen te vinden.

Vogels nemen binnen de Flora- en faunawet een aparte plaats in: alle broedende vogels zijn beschermd. Broedende vogels mogen niet worden verstoord en werkzaamheden die daartoe leiden mogen niet worden uitgevoerd. In de planning van de bouw en de aanleg van bouwroutes dient dus rekening gehouden te worden met (de locatie van) eventuele broedende vogels.

Bouwwerkzaamheden kunnen leiden tot verstoring van een vogel door geluid, licht, trillingen en beweging van mensen en materiaal, wanneer deze zich in de directe nabijheid bevindt. Indien de verstoring zich voordoet in de nabijheid van een broedgeval, kan dit negatieve effecten hebben. Dit is echter vanuit de Flora- en faunawet ook niet toegestaan en dit moet dus voorkomen worden. Niet-broedende vogels zullen door dezelfde factoren worden verstoord als die zich voordoen, waarbij de vogels tijdelijk zullen vluchten. Het plangebied is voldoende groot en geschikt voor de voorkomende vogels om te kunnen vluchten voor verstoring, zeker wanneer het 'natuurlijk gedeelte' van het plangebied ongestoord wordt gelaten. Tevens in de directe omgeving is voldoende geschikt alternatief leefgebied aanwezig. Zodoende zullen de bouwwerkzaamheden geen blijvende negatieve gevolgen hebben voor de voorkomende vogelsoorten in het plangebied.

Ter mitigatie kunnen een aantal maatregelen worden toegepast, zoals het niet laten branden van licht na zonsondergang en het ongemoeid laten van terreindelen die niet herontwikkeld worden. Deze maatregelen zijn ook bevorderlijk voor het ontzien van andere voorkomende soorten op het terrein, zoals kleine zoogdieren, amfibieën en reptielen.

Een deel van het terrein van het Zeehospitium is op dit moment bebouwd met verschillende, vrijstaande gebouwencomplexen. De rest van het terrein bestaat uit combinatie van zand, kruiden en struiken (o.a. duindoorn). Graspiepers, nachtegalen en roodborsttapuiten zijn soorten die houden van 'natuurlijk terrein' en niet gebonden zijn aan bebouwing. Ze broeden in respectievelijk natuurlijk grasland, bossages en struiken. De kans dat deze broedvogels op enige afstand van de bebouwing in het 'natuurlijk terrein' broeden is daarmee zeer groot. Mogelijk zijn de effecten van de bouwactiviteiten door de (waarschijnlijk) grotere afstand tot de broedvogels bijna nihil, zeker wanneer het 'natuurlijk terrein' ongemoeid wordt gelaten. De mate waarin negatieve effecten optreden is geheel afhankelijk van de plek waar de vogels tot broeden komen.

5.1.2 Effecten van toekomstig gebruik van het plangebied

Het plangebied ligt op enige afstand van het Beschermd Natuurmonument/Natura 2000-gebied en het geplande gebruik van het terrein in de toekomstige situatie blijft beperkt tot binnen de grenzen van het plangebied. In de habitattoets staat reeds beschreven dat er geen onttrekking van grondwater plaats zal vinden in het plangebied. Licht en geluid en trillingen worden geacht geen effect vanwege de afstand van het plangebied tot het Beschermd Natuurmonument.

Aangezien de toekomstige situatie van het plangebied zich beperkt tot de grenzen van het plangebied, is vernietiging van habitats, planten en dieren binnen het Natura 2000-gebied niet aan de orde. Mogelijke effecten van de toekomstige situatie zijn effecten van licht en geluid, die geproduceerd worden door bijvoorbeeld activiteiten, bewoners, gebruikers en verlichting op het terrein van het Zeehospitium.

Mogelijk kan de nieuwe situatie, waarin ook de bevolking van Katwijk gebruik zal maken van de voorzieningen rond het 'plaza', leiden tot een toename in autoverkeer richting het terrein van het Zeehospitium. Een toename van autoverkeer zou kunnen leiden tot vermisting en/of verzuring in het Beschermd Natuurmonument door uitstoot van uitlaatgassen. De nieuwe situatie zal echter procentueel gezien een onmeetbaar klein effect hebben op het totale autoverkeer in de buurt van het Beschermd Natuurmonument. Bovendien zal bij overwegend zuidwestenwind geen effect van een eventuele toename van verkeersbewegingen te merken zijn, omdat het plangebied ten noorden van het Beschermd Natuurmonument ligt. Een verandering van de snelheidslimiet van 50 km/h naar 30 km/h rond het plangebied zal hoogst waarschijnlijk bijdragen aan een verdere afname van het effect van autoverkeer op vermisting en/of verzuring.

Effecten op natuurwaarden uit Habitatrichtlijn

De kwalificerende habitattypen zijn niet gevoelig voor verstoring door geluid of licht. De meeste habitattypen zijn echter wel gevoelig voor vermisting en verzuring. Het effect van de eventuele toename van uitstootgassen op de gevoelige habitats in het Beschermd Natuurmonument/Natura 2000-gebied is echter verwaarloosbaar klein ten opzichte van de huidige uitstoot, mede door de ligging van het plangebied ten opzichte van het beschermd gebied.

Door de grote afstand zijn negatieve effecten op de nauwe korfslak en de gevlekte witsnuitlibel niet waarschijnlijk. Daarbij zijn deze twee soorten zeer waarschijnlijk niet gevoelig voor verstoring door licht en geluid.

De meervleermuis is een lichtgevoelige soort. In de habitattoets wordt het effect van licht op de meervleermuis als volgt omschreven:

"De bouwlocatie ligt weliswaar op circa 285 meter van de uiterste rand van het Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide, maar de overwinteringsplaatsen (bunkers) van de Meervleermuis

liggen daar veel verder van verwijderd (1500-2000 meter). Aangezien Berkheide voor de Meervleermuis vooral van belang is als overwinteringsgebied, is het effect van een eventuele toename van licht nihil. In de bunkers dringt namelijk geen licht door, zodat een (nadelig) effect van licht, tijdens het winterslapen, hier totaal niet aan orde is. In de omgeving van het Natura 2000-gebied is de reeds aanwezige lichtvervuiling van de woonkernen Wassenaar, Katwijk aan de Rijn en Katwijk aan Zee naar verwachting vele malen groter dan die van een nieuw te bouwen gebouw dat uitsluitend van binnenuit wordt verlicht. Het laatste zal daarbij naar verwachting in het niet vallen.”

Negatieve effecten van licht en geluid op de meervleermuis in het Natura 2000-gebied worden derhalve als nihil ingeschat.

Effecten op natuurwaarden in het Beschermd Natuurmonument

In de aanwijzing van het Beschermd Natuurmonument worden een groot aantal te beschermen habitats en plant- en diersoorten genoemd. Een aantal daarvan worden ook vanuit de Habitatrichtlijn beschermd. De effecten op deze habitattypen en –soorten worden in de habitattoets en elders in deze paragraaf beschreven. Daarnaast worden tevens ecotopen, niches en enkele minder algemene tot zeldzame diersoorten in de aanwijzing genoemd, zoals rustgebieden voor trekvogels, trekroute voor vlinders en waterspitsmuis en rugstreepad.

Bepaalde habitats en ecotopen zijn mogelijk gevoelig voor vermisting en verzuring. Het effect van de eventuele toename van uitstootgassen op de gevoelige habitats en ecotopen in het Beschermd Natuurmonument is echter verwaarloosbaar klein ten opzichte van de huidige uitstoot, mede door de ligging van het plangebied ten opzichte van het beschermd gebied.

Licht en geluid hebben geen effect op habitats en ecotopen in het Beschermd Natuurmonument.

Licht zou effect kunnen hebben op de oriëntatie(vermogen) en het dagnachtritme van diersoorten. Op soorten in het Beschermd Natuurmonument valt het effect van verlichting op het terrein van het Zeehospitium waarschijnlijk in het niet door de afstand tot het Beschermd Natuurmonument en door de aanwezigheid van meerdere lichtbronnen in de omgeving (zoals verlichting van sportvelden en de bebouwde kom van Katwijk aan Zee, Katwijk aan de Rijn, Wassenaar).

Het effect van geluid op de natuurwaarden zal vergelijkbaar zijn met de situatie voor de herontwikkeling van het Zeehospitium.

Effecten op natuurwaarden binnen het plangebied

In de rapportage “Effecten als gevolg van de herontwikkelingsplannen op het terrein van het ‘Rijnlands Zeehospitium’ te Katwijk aan Zee in het kader van de natuurwetgeving” worden de effecten van de toekomstige situatie uitgebreid besproken. Naar aanleiding van de negatieve effecten op de beschermde soorten is een ontheffing op de Flora- en faunawet aangevraagd, waarin een aantal mitigerend en compenserende maatregelen worden voorgeschreven. Tevens is in de rapportage een compensatieplan opgesteld voor onder andere de zandhagedis en rugstreepad.

5.1.3 Effecten door recreatief gebruik

Het plangebied ligt op enige afstand van het Beschermd Natuurmonument/Natura 2000-gebied en het toekomstig gebruik van het Zeehospitium blijft beperkt tot binnen de grenzen van het plangebied.

Mogelijk veroorzaken de extra bewoners van het Zeehospitium en hun bezoekers in de toekomstige situatie een toename in recreatief gebruik van het Beschermd Natuurmonument en het Natura 2000-gebied. Gelet op de omvang van de nieuwbouw wat betreft het toekomstig

aantal bewoners, zal een eventuele toename van recreatiedruk in het Beschermd Natuurmonument vrijwel nihil zijn.

In de herontwikkelingsplannen van het Zeehospitium is rekening gehouden met de mogelijkheid om te recreëren in de nabije omgeving, door het voornemen een aantal paden binnen het plangebied aan te leggen. Hierdoor kan de mogelijke toename van de recreatiedruk in het Beschermd Natuurmonument worden verlaagd. Naast de ontsluitingswegen en de paden naar en langs de woningen en voorzieningen, zullen er voetpaden in het 'natuurlijk terrein' binnen het plangebied worden aangelegd. Bij de aanleg van deze paden zal rekening worden gehouden met de beschermde soorten in het plangebied en het rolstoelgebruik van een deel van de bewoners.

Ook gelden in het Beschermd Natuurmonument/Natura 2000-gebied strikte regels met betrekking tot toegang en betreding. Het gebied is enkel toegankelijk middels een aantal voet- en fietspaden en betreding buiten de paden niet is toegestaan. Daarbij is conform het beheerplan van het gebied het padennetwerk zodanig aangelegd dat voldoende afstand wordt gehouden van kwetsbaren en waardevolle zones.

Effecten op natuurwaarden uit Habitatrichtlijn

Met name de habitattypen in het noorden van het Beschermd Natuurmonument/Natura 2000-gebied zijn gevoelig voor betreding. Door de zonering in het padennetwerk kan worden verwacht dat een eventuele toename van de recreatiedruk geen effect heeft op de meest kwetsbare habitats, aangezien deze de grootste afstand tot de paden hebben. Bovendien is betreding buiten de paden verboden. Negatieve effecten treden dus enkel op als mensen zich niet houden aan de regels en ver buiten de paden treden. Het is zodoende niet waarschijnlijk dat een toename in recreatiedruk negatieve effecten op de kwalificerende habitats en soorten heeft. In het ontwerp van het terrein van het Zeehospitium is een toename van duinvegetatie opgenomen, waardoor een eventueel verlies van habitat in het Beschermd Natuurmonument door betreding ruim gecompenseerd zal worden.

De meervleermuis zal geen last hebben van een eventuele toename van recreatie, vanwege de niet of nauwelijks overlappende tijdstippen dat het gebied door mens of vleermuis gebruikt wordt.

De nauwe korfslak en de gevlekte witsnuitlibel zijn afhankelijk van het habitatype 'vochtige duinvalleien'. Beide soorten zijn gevoelig voor betreding door mensen. Door de zonering van het padennetwerk en het verbod op het betreding buiten de paden is het echter niet waarschijnlijk dat beide soorten negatieve effecten ondervinden van de geringe toename van recreatie.

Effecten op natuurwaarden in het Beschermd Natuurmonument

In de aanwijzing van het Beschermd Natuurmonument worden een groot aantal te beschermen habitats en plant- en diersoorten genoemd. Een aantal daarvan worden ook vanuit de Habitatrichtlijn beschermd. De effecten op deze habitattypen en –soorten worden in de habitattoets en elders in deze paragraaf beschreven. Daarnaast worden tevens ecotopen, niches en enkele minder algemene tot zeldzame diersoorten in de aanwijzing genoemd, zoals rustgebieden voor trekvogels, trekroute voor vlinders en waterspitsmuis en rugstreepad.

In het beheerplan van Beschermd Natuurmonument is rekening gehouden met recreatie door alleen paden aan te leggen op de minst kwetsbare plaatsen. De meeste beschermde soorten komen voor in de gebieden die het verst van de paden afliggen. Door het bescheiden netwerk aan paden bestaan er in het Beschermd Natuurmonument grote delen waar geen verstoring van geluid voorkomt, waar zeer verstoringgevoelige soorten hun toevlucht kunnen nemen. Ook gelden in het Beschermd Natuurmonument strikte regels met betrekking tot toegang en betreding. Als de regels nageleefd worden en paden gehandhaafd blijven, zullen de

natuurwaarden in het natuurmonument geen hinder ondervinden van een eventuele toename van recreatie.

Effecten op natuurwaarden binnen het plangebied

In de rapportage "Effecten als gevolg van de herontwikkelingsplannen op het terrein van het 'Rijnlands Zeehospitium' te Katwijk aan Zee in het kader van de natuurwetgeving" worden de effecten van de toekomstige situatie uitgebreid besproken. Naar aanleiding van de negatieve effecten op de beschermde soorten is een ontheffing op de Flora- en faunawet aangevraagd, waarin een aantal mitigerend en compenserende maatregelen worden voorgeschreven. Tevens is in de rapportage een compensatieplan opgesteld voor onder andere de zandhagedis en rugstreeppad.

5.2 Landschappelijke inpassing

De ontwikkeling van terrein van het Zeehospitium zou effect kunnen hebben op het natuurschoon en de natuurwetenschappelijke betekenis van het Beschermd Natuurmonument. Dit staat als volgt omschreven in de aanwijzing als Staatnatuurmonument:

"Het natuurmonument kent door de verschillen in abiotische en biotische eigenschappen, alsmede door beheer, dat in zijn verschijningsvorm een afspiegeling vormt van het sinds jaar en dag gebezigde gebruik van het gebied door de mens, een grote afwisseling in visueel-ruimtelijke eigenschappen."

"Het natuurmonument wordt gevormd door een omvangrijk en weinig versnipperd duingebied, dat, mede door het wisselend reliëf, de grote verscheidenheid van milieu-omstandigheden en de verschillende terreintypen met hun natuurlijke vegetaties, in landschappelijk opzicht een gevarieerd karakter heeft."

In de (verbeterde) habitattoets wordt gesteld dat "dankzij het gevarieerde landschap met bos, struweel, open duin en water het gebied een grote belevingswaarde heeft voor de mens."

Met het ontwerp van Zeehospitium fase 1b is rekening gehouden met het natuurschoon in het Beschermd Natuurgebied en de belevingswaarde van de recreanten. In vergelijking met de oude situatie zal in de nieuwe situatie niet meer oppervlakte bebouwd zijn en zal door de inrichting een lossere ruimtelijk beeld ontstaan. Het duinlandschap zal tussen de gebouwen door en tot op de daken van de parkeergarages worden doorgetrokken. Taluds en daken zullen met duinvegetatie worden begroeid en de appartementengebouwen krijgen een flauw hellend zadeldak. Door deze opzet torenen de gebouwen minder hoog uit boven het duinlandschap en krijgen ze een meer natuurlijk aanzicht. Ook zullen de gebouwen door de toepassing van een schuine wand, bepaalde (natuurlijke) kleuren en van hout en glas aan de duinzijde zo goed mogelijk aansluitend worden gemaakt bij het beeld van het Beschermd Natuurmonument.

De aanwezigheid van de sportvelden en de Sportlaan met bijbehorende begroeiing en bebouwing zorgt voor een bufferzone tussen het plangebied en het Beschermd Natuurmonument. Hierdoor zal het plangebied deels onttrokken worden aan het oog van recreanten in het Beschermd Natuurmonument. Het is zeer aannemelijk dat door de afstand tot het dichtbijzijnde voetpad en het reliëfrijke landschap, in combinatie met de landschappelijke inpassing van de woontorens, deze geen inbreuk doen aan de belevingswaarde van de recreanten.

De ontwikkeling van het plangebied zal naar alle waarschijnlijkheid in landschappelijk opzicht niet afdoen aan het aantrekkelijke aanzien van het Beschermd Natuurmonument.

5.3 Uitvoerbaarheidstoets

Vanuit het Besluit r.o. dient van te voren duidelijk te zijn of voor een project redelijkerwijs kan worden verwacht dat een vergunning op de Natuurbeschermingwet zal worden verleend. In een habitattoets (danwel verstorings- en verslechteringstoets danwel een passende beoordeling) worden de effecten van het voorgenomen plan beschreven, waarbij tevens wordt aangegeven of een vergunning op de NB-wet dient te worden aangevraagd. Zodoende kan ook vanuit de habitattoets een inschatting worden gemaakt of kan worden verwacht dat een vergunning zal worden verleend. Men mag dus stellen dat de "habitattoets strenger lijkt dan een 'uitvoerbaarheidstoets', waardoor de laatstgenoemde als het ware opgaat in de habitattoets⁸".

In de habitattoets is geconcludeerd dat 'er zeker geen nadelige effecten op de kwalificerende soorten en –habitats in Meijndel en Berkheide zal optreden als gevolg van de uitvoering van de plannen op het terrein van het Zeehospitium, waardoor een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 niet nodig is'. Deze conclusie houdt, ook na de aanpassingen en toevoegingen in de habitattoets (zie hoofdstuk 6), stand.

Voor de voorgestelde plannen, en daarmee de bestemmingsplanwijziging is geen vergunning op de Natuurbeschermingswet nodig. De vraag of redelijkerwijs kan worden verwacht dat een vergunning zal worden verleend, is zodoende niet van toepassing.

5.4 Meervleermuis

De meervleermuis (*Myotis dasycneme*) is een grote vleermuissoort, die afhankelijk is van waterrijke gebieden. Ze jagen in snelle, rechtlijnige vlucht boven open water, zoals kanalen, plassen en meren, maar ook boven waterrijke weilanden. Tijdens de vlucht 'scheppen' ze insecten met hun grote poten van het water af. Van en naar hun jachtgebieden (vliegroutes) volgen ze waterwegen en opgaande vegetatiestructuren, zoals bijvoorbeeld houtwallen, bomenrijen en dijken. Kraamkolonies van de meervleermuis worden uitsluitend gevonden in de waterrijke veenweide- en zeekleigebieden van Noord- en Zuid-Holland, Utrecht, Friesland, Groningen, en de kop van Overijssel en het IJsselmeergebied. Ze verblijven dan op (kerk)zolders, in spouwen en achter daklijsten van (grote) gebouwen. De mannetjes leven in de zomer solitair of in kleine groepjes. In de winter trekken de vrouwtjes richting het zuiden; waarschijnlijk overwinteren zij in de Eifel en Ardennen. De mannelijke meervleermuizen uit Nederlanden overwinteren bijna allemaal in de bunkers in het Hollands duingebied. Met name de bunkers/bunkerstelsel tussen Den Haag en Katwijk herbergen 's winters grote aantallen meervleermuizen^{9,10}.

De bunkers in het Natura 2000-gebied Meijndel en Berkheide zijn daarmee van zeer groot belang voor de Nederlandse populatie meervleermuizen. De meervleermuizen verblijven uitsluitend 's winters in de bunkers, die op 1500 tot 2000 meter van het plangebied liggen. Door deze afstand hebben licht en geluid geen effect op de winterslapende dieren.

Meervleermuizen gebruiken de gangenstelsels van de bunkers in de duinen tussen Katwijk en Den Haag om te overwinteren. Tijdens de winter worden de meeste (meer)vleermuizen meerdere keren wakker. Bij gunstige weersomstandigheden kiezen sommige vleermuizen er voor om voor korte tijd te jagen, maar dit gebeurt veelal in het bunkerstelsel en nabij de ingang van de bunkers. De vleermuizen maken tijdens de winterperiode geen gebruik van hun traditionele foerageerroutes langs waterwegen en lijnvormige elementen.

In het najaar en aan het einde van de winter, bij aankomst en vertrek van de winterverblijven, navigeren de meervleermuizen richting hun eindbestemming langs (grote) lijnvormige elementen.

⁸ Citaat uit 'Van Utrecht via Brussel naar Maastricht. Opstellen over de betekenis van het Europees recht voor het omgevingsrecht en het algemeen bestuursrecht', onder redactie van A. Blomberg e.a., ISBN 978-90-13-05014-1, 2007

⁹ Europese Natuur in Nederland. Soorten van de Habitatrichtlijn', KNNV Uitgeverij, 2^e druk 2008, Zeist

¹⁰ http://www.vleermuis.net/index.php?option=com_content&view=article&catid=133&id=123&Itemid=164

Het plangebied bevat geen lijnvormige elementen, zoals kanalen, brede sloten, houtwallen of bomenrijen en kan dus niet gebruikt worden vliegroure voor meervleermuizen.

Daarbij ligt het plangebied niet op de route tussen de winterverblijven en de jachtgebieden op open water en natte weilanden. De dichtstbijzijnde jachtgebieden zijn waarschijnlijk de Oude Rijn, het Valkenburgse meer en de weteringen in het veen/poldergebied rondom Voorschoten. Het is niet de verwachting dat gedurende de zomerperiode de meervleermuizen langs Katwijk naar de jachtgebieden zullen vliegen, aangezien de kraamkolonies veelal oostelijker liggen dan Katwijk. Gedurende de winterperiode is het uit te sluiten dat meervleermuizen buiten de beschutting van hun winterverblijf zullen jagen. Meervleermuizen zijn, vooral wanneer ze gebruik maken van vliegroutes, relatief gevoelig voor licht. Tijdens de jacht heeft licht weinig (tot in sommige gevallen zelfs een positief) effect op vleermuizen. Door de afstand van het plangebied tot eventuele vliegroutes en jachtgebieden zullen geluid en licht, die ontstaan tijdens de bouw en het gebruik in de toekomstige situatie, geen effect hebben.

Wanneer de vleermuizen toch in de duinen op open water zouden jagen, zoals de infiltratieplassen Nieuwe Plas en Oude Plas, is het niet waarschijnlijk dat ze daarnaansluitend het plangebied zullen aandoen. Tussen het plangebied en het duingebied van Berkheide liggen nog een recreatieterrein en sportvelden. Er lopen geen doorlopende lijnvormige elementen uit het voor jagen geschikte duingebied naar het plangebied. De vleermuizen zullen eerder de bossages aan de Sportlaan volgen (als lijnvormig element) dan hieroverheen naar het plangebied te vliegen. Het belang van het plangebied als vliegroute of foerageergebied voor meervleermuizen is kortom verwaarloosbaar klein.

Omdat de meervleermuis zeer waarschijnlijk geen gebruik maken van het plangebied als foerageergebied of vliegroute, en de dichtstbijzijnde jachtgebieden en vliegroutes ver weg liggen, zijn de effecten van licht, geluid en trillingen op deze functies voor de beschermde soort nihil. Zodoende worden negatieve effecten van de plannen op de meervleermuis uitgesloten.

6 CONCLUSIE

In dit hoofdstuk worden de conclusies per tekortkoming besproken, waarbij (waar mogelijk) zowel de informatie uit de habitattoets als deze aanvullende rapportage wordt verwerkt.

Effecten op natuurwaarden in Beschermd Natuurmonument

De effecten op het Beschermd Natuurmonument zijn onderverdeeld in: bouwfase, toekomstig gebruik en recreatie in toekomstige situatie. De voorgenomen plannen hebben geen vernietiging of versnippering van kwalificerende habitats, of verdroging van het terrein tot gevolg. De aanwezige beschermde soorten ondervinden daardoor geen verslechtering van de leefomgeving. Ze ondervinden ook geen negatieve effecten van geluid, licht en verstoring. Mogelijk leidt de nieuwbouw tot een vergroting van de recreatiedruk, maar vanwege het verbod tot betreding buiten de paden en de zonering (de afstand tot kwetsbare habitat) is de kans op negatieve effecten door recreatie verwaarloosbaar.

De bouwactiviteiten, het toekomstig gebruik en een toename in recreatie door de nieuwbouw hebben geen effect op de te beschermen natuurwaarden in het Beschermd Natuurmonument.

Naast het 'natuurschoon' wordt een Beschermd Natuurmonument ook aangewezen vanwege de natuurwetenschappelijke betekenis van het gebied. Berkheide heeft natuurwetenschappelijke betekenis door de aanwezige bijzondere combinatie van milieufactoren. Door deze combinatie van milieufactoren is een grote variëteit aan ecotopen ontstaan, waarvan de onderdelen in biologisch, ecologisch, geomorfologisch en hydrologisch opzicht een samenhangend geheel vormen.

Door de voorgenomen herontwikkeling van het Zeehospitium worden de ecotopen en hun onderliggende milieufactoren niet beïnvloed, want er treedt geen verzuring, bemesting, verdroging of veranderd beheer op.

Landschappelijke inpassingstoets

In de habitattoets wordt aangegeven dat het gevarieerde landschap met bos, struweel, open duin en water het Beschermd Natuurmonument een grote belevingswaarde geeft voor de mens.

In het plangebied zullen 4 woontorens van 6 verdiepingen worden gebouwd. Door de afstand van het plangebied tot het dichtstbijzijnde voetpad, het reliëfrijke landschap en de bufferzone, in combinatie met de landschappelijke inpassing van de woontorens, kan onzer inziens worden gesteld dat de woontorens geen inbreuk doen aan de belevingswaarde van de recreanten in het Beschermd Natuurmonument.

Uitvoerbaarheidstoets

Op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening dient te worden bepaald of een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet kan worden verleend. Voor de voorgestelde herontwikkeling van het Zeehospitium, en daarmee de bestemmingsplanwijziging, is geen vergunning op de Natuurbeschermingswet nodig. De vraag of redelijkerwijs kan worden verwacht dat een vergunning zal worden verleend, is zodoende niet van toepassing.

Meervleermuis

In het Natura 2000-gebied bevinden zich belangrijke overwinterobjecten van de meervleermuis, die is opgenomen in bijlagen II en IV van de Habitatrichtlijn. De overwinterplaatsen liggen 1500 tot 2000 meter verwijderd van het plangebied.

De voorgenomen herontwikkeling heeft geen effect op de winterslapende meervleermuizen in de winterverblijven, door bijvoorbeeld licht, geluid en trillingen. De vleermuizen jagen tijdens de winterslaap zeer zelden en uitsluitend binnen in het bunkerstelsel. In de zomers komen geen meervleermuizen voor in of nabij het plangebied.

Het plangebied bevat geen jachtbiotoop (open water en/of natte weilanden) en bevat ook geen lijnvormige elementen (zoals kanalen, brede sloten, houtwallen of bomerijen), die gebruikt worden als vliegrouete van en naar jachtgebieden. Het belang van het plangebied als vliegrouete of foerageergebied voor meervleermuizen is kortom verwaarloosbaar klein tot nihil.

In de (wijde) omgeving van het plangebied komen geen jachtgebieden of vliegroutes van de meervleermuis voor. Effecten van de bouwwerkzaamheden en het toekomstig gebruik van het Zeehospitium zijn derhalve uitgesloten.

Samenvatting

In de habitattoets van het NWC is geconcludeerd dat de voorgenomen herontwikkeling van het terrein van het Zeehospitium geen negatieve effecten heeft op de kwalificerende habitattypen en – soorten in het Natura 2000-gebied 'Meijendel & Berkheide'. Na de aanvullingen in dit rapport houdt deze conclusie nog steeds stand. Het is derhalve niet nodig een vergunning op de Natuurbeschermingswet aan te vragen.

De voorgenomen herontwikkelingen op het Zeehospitium-terrein hebben tevens geen negatieve effecten op de beschermde natuurwaarden ('natuurschoon') in het Beschermd Natuurmonument. Ook de bijzondere combinatie van milieufactoren en de daaruit ontstaande variatie aan ecotopen ('natuurwetenschappelijke betekenis') wordt niet aangetast of veranderd door de voorgenomen werkzaamheden.

Aan de belevingswaarde van het Beschermd Natuurmonument voor recreanten wordt onzer inziens geen afbreuk gedaan door de afstand tot het dichtstbijzijnde voetpad, het reliëfrijke landschap en de bufferzone, in combinatie met de landschappelijke inpassing van de woontorens.

De meervleermuis zal geen gebruik maken van het plangebied als jachtgebied en vliegrouete. Effecten van de bouwwerkzaamheden en het toekomstig gebruik van het terrein door licht, geluid, trillingen en verstoring op jachtgebieden en vliegroutes van de meervleermuis zijn uitgesloten, gezien de afstand tot de dichtstbijzijnde jachtgebieden en vliegroutes. Een vergunning op de Natuurbeschermingswet is niet nodig.

De doelstellingen voor het Beschermd Natuurmonument worden door de voorgenomen herontwikkelingsplannen voor het Zeehospitium niet negatief beïnvloed. Tevens is onzer inziens middels de habitattoets en de aanvullingen in dit rapport voldoende aangetoond dat de Natuurbeschermingswet geen belemmering vormt voor de voorgenomen plannen op het terrein van het Zeehospitium.

7 LITERATUUROPGAVE

1. 'Hoofdlijnen natuurbeschermingsrecht', Backes, Ch.W. e.a. 2004, SDU Uitgeverij, 's Gravenhage.
2. 'Brochure 'Buiten aan het werk? Houdt tijdig rekening met beschermde dieren en planten!', Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.
3. 'Algemene Handreiking Natuurbeschermingswet 1998', Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2005.
4. 'Vaststelling van rode lijsten flora en fauna', Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2004.
5. 'Flora- en faunawet. Wet houdende de regels ter bescherming van in het wild levende planten- en diersoorten' (25 mei 1998), Staatsblad nr. 102, 1998.
6. 'Besluit houdende wijzigingen van een aantal, algemene maatregelen van bestuur in verband met wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet en enkele andere wijzigingen' (10 september 2004), Staatsblad nr. 501, 2004.
7. 'Wet tot wijziging van de Natuurbeschermingswet 1998 in verband met Europese verplichtingen' (20 januari 2005), Staatsblad nr. 195, 2005.
8. 'Wijziging Regeling vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en faunawet', Staatscourant nr 195, 2005.
9. 'Bekendmaking lijsten beschermde soorten', Staatscourant nr. 220, 2001.
10. 'Regeling aanwijzing dier- en plantensoorten Flora- en faunawet', Staatscourant nr. 51, 2002.
11. Tabellen beschermde soorten, behorende bij de Flora- en faunawet, 2005.
12. 'Effecten van de herontwikkelingsplannen op het terrein van het 'Rijnlands Zeehospitium' te Katwijk aan Zee in het kader van de natuurwetgeving – bundeling van oude en recente gegevens en een update van bestaande rapportages', Natuur-Wetenschappelijk Centrum, oktober 2008.
13. 'Effecten van de herontwikkelingsplannen op het terrein van het Zeehospitium te Katwijk aan Zee op het Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide – habitattoets orientatiefase', Natuur-wetenschappelijk Centrum, april 2009
14. 'Onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen in te slopen gebouwen op het Zeehoesterriën te Katwijk aan Zee', Natuur-Wetenschappelijk Centrum, oktober 2009.
15. Toewijzing Berkheide als Beschermd Natuurmonument, Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Directie Natuur-, Milieu- en Faunabeheer, kenmerk NMF-90-4451, 12 april 1990.
16. Toewijzing Berkheide als Staatsnatuurmonument, Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Directie Natuur, Bos, Landschap en Fauna, kenmerk NBLF-92-3271, 12 mei 1992.
17. Ontwerpbesluit 'Meijndel & Berkheide
18. 'Van Utrecht via Brussel naar Maastricht. Opstellen over de betekenis van het Europees recht voor het omgevingsrecht en het algemeen bestuursrecht', onder redactie van A. Blomberg e.a., , 2007
19. 'Europese Natuur in Nederland. Soorten van de Habitatrichtlijn', KNNV Uitgeverij, Zeist, 2^e druk 2008.
20. 'Europese Natuur in Nederland. Natura 2000-gebieden van zee en kust', KNNV Uitgeverij, Zeist, 2009.